Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0105

Unia bankowa – sprawozdanie roczne za 2024 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 maja 2025 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2024 (2024/2055(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2023[1],

– uwzględniając działania następcze Komisji dotyczące rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2024 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2023,

– uwzględniając dokument opublikowany przez Europejski Bank Centralny (EBC) 25 marca 2024 r. pt. „Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its resolution on Banking Union 2023” [Odpowiedzi na uwagi Parlamentu Europejskiego przedstawione w jego rezolucji w sprawie unii bankowej za rok 2023],

– uwzględniając raport roczny EBC z działalności nadzorczej za 2023 r., opublikowany w marcu 2024 r.,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) za rok 2023, opublikowane 28 czerwca 2024 r.,

[1] Dz.U. C, C/2024/5706, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5706/oj.

– uwzględniając przyjęcie dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy (AMLD)[1] i rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy (AMLR)[2] oraz ustanowienie Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (AMLA)[3],

– uwzględniając wdrożenie standardów Bazylea III, a mianowicie przyjęcie zmian do dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych[4] i rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych[5],

– uwzględniając przyjęcie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2024/2795 z dnia 24 lipca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do daty rozpoczęcia stosowania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego[6],

– uwzględniając swoje stanowisko w pierwszym czytaniu z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE)

---

1 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie mechanizmów, które państwa członkowskie powinny wprowadzić w celu zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 oraz zmieniająca i uchylająca dyrektywę (UE) 2015/849 (Dz.U. L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

2 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1624 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (Dz.U. L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

3 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1620 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

4 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1619 z dnia 31 maja 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2013/36/UE w odniesieniu do uprawnień nadzorczych, sankcji, oddziałów z państw trzecich i ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (Dz.U. L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).

5 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1623 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogów dotyczących ryzyka kredytowego, ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej, ryzyka operacyjnego, ryzyka rynkowego oraz minimalnego progu kapitałowego (Dz.U. L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

6 Dz.U. L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.

nr 806/2014 w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji[1],

– uwzględniając swoje stanowisko w pierwszym czytaniu z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji[2],

– uwzględniając swoje stanowisko w pierwszym czytaniu z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/49/UE w odniesieniu do zakresu ochrony depozytów, wykorzystywania środków z systemów gwarancji depozytów, współpracy transgranicznej i przejrzystości[3],

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej PE z 23 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w celu ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów,

– uwzględniając wniosek Komisji z dnia 14 marca 2018 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów oraz egzekucji z zabezpieczenia (COM(2018)0135),

– uwzględniając sprawozdanie pięciu przewodniczących z dnia 22 czerwca 2015 r. zatytułowane „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej”,

– uwzględniając sprawozdanie Enrico Letty z dnia 10 kwietnia 2024 r. pt. „Much more than a market – Speed, Security, solidarity: empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens” [O wiele więcej niż rynek – Szybkość, bezpieczeństwo, solidarność: umocnienie jednolitego rynku z myślą o zapewnieniu zrównoważonej przyszłości i dobrobytu wszystkim obywatelom UE],

– uwzględniając sprawozdanie Mario Draghiego z dnia 9 września 2024 r. pt. „The future of European competitiveness” [Przyszłość europejskiej konkurencyjności],

---

1 Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0326.
2 Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0327.
3 Teksty przyjęte, P9_TA(2024)0328.

– uwzględniając oświadczenie Eurogrupy z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie przyszłości unii rynków kapitałowych, oświadczenie Eurogrupy z 16 czerwca 2022 r. w sprawie przyszłości unii bankowej oraz związane z nim działania następcze Eurogrupy z 28 kwietnia 2023 r.,

– uwzględniając zasady ujawniania informacji na temat ekspozycji banków na kryptoaktywa przyjęte przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego oraz ukierunkowane zmiany jego standardu ostrożnościowego dotyczącego ekspozycji banków na kryptoaktywa, opublikowane 17 lipca 2024 r.,

– uwzględniając podstawowe zasady skutecznego nadzoru bankowego, opublikowane przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego 25 kwietnia 2024 r.,

– uwzględniając przegląd stabilności finansowej EBC z maja 2024 r.,

– uwzględniając dokument z serii okolicznościowej EBC nr 328 z 2023 r. zatytułowany „The Road to Paris: stress testing the transition towards a net-zero economy” [Osiąganie celów porozumienia paryskiego: analiza wariantowa i szokowa przejścia na gospodarkę neutralną emisyjnie],

– uwzględniając publikację Rady Stabilności Finansowej z dnia 9 listopada 2015 r. zatytułowaną „Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution” [Zasady dotyczące zdolności do pokrycia strat i dokapitalizowania banków o znaczeniu systemowym podlegających restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji],

– uwzględniając sprawozdanie Rady Stabilności Finansowej z dnia 10 października 2023 r. zatytułowane „2023 Bank Failures: Preliminary lessons learnt for resolution” [Upadłości banków w 2023 r.: główne wnioski w kontekście restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji],

– uwzględniając dokument roboczy Peterson Institute for International Economics nr 24–15 z dnia 25 czerwca 2024 r. pt. „Europe’s banking union at ten: unfinished yet transformative”[1],

– uwzględniając priorytety nadzorcze Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego na lata 2024–2026, opublikowane w grudniu 2023 r.,

– uwzględniając półroczne sprawozdanie SRB dla Eurogrupy z dnia 13 maja 2024 r.,

---

[1] Véron, N., „Europe’s banking union at ten: unfinished yet transformative” [Europejska unia bankowa po dziesięciu latach: nieukończona, lecz transformatywna], Peterson Institute for International Economics, dokument roboczy nr 24-15, czerwiec 2024.

– uwzględniając opublikowany 28 lipca 2023 r. wynik ogólnounijnego działania na rzecz przejrzystości przeprowadzonego przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego w 2023 r.,

– uwzględniając sprawozdanie specjalne nr 12/2023 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z dnia 12 maja 2023 r. pt. „Nadzór UE nad ryzykiem kredytowym banków – EBC zintensyfikował działania, ale należy zrobić więcej, aby zwiększyć pewność, że banki właściwie zarządzają ryzykiem kredytowym i odpowiednio się przed nim zabezpieczają”,

– uwzględniając oświadczenia prezes Rady ds. Nadzoru EBC Claudii Buch złożone podczas wysłuchań prowadzonych przez Komisję Gospodarczą i Monetarną Parlamentu Europejskiego 21 marca 2024 r. i 2 września 2024 r.,

– uwzględniając oświadczenia przewodniczącego SRB Dominique’a Laboureixa złożone podczas wysłuchań prowadzonych przez Komisję Gospodarczą i Monetarną Parlamentu Europejskiego 21 marca 2024 r. i 23 września 2024 r.,

– uwzględniając sprawozdania z oceny ryzyka Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z lipca 2024 r. i grudnia 2024 r.,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie równowagi płci przy obsadzaniu stanowisk w obszarze polityki gospodarczej i monetarnej UE[1],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie wzmocnienia międzynarodowej roli euro[2],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0044/2025),

A. mając na uwadze, że unia bankowa obejmuje Jednolity Mechanizm Nadzorczy, jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz europejski system gwarancji depozytów, którego jeszcze nie ma;

B. mając na uwadze, że głównym celem unii bankowej jest zabezpieczenie stabilności sektora bankowego w Europie i zapobieżenie konieczności ratowania banków zagrożonych upadłością pieniędzmi podatników;

C. mając na uwadze, że ukończona unia bankowa byłaby korzystna dla obywateli i gospodarki UE, gdyż poprawiłaby konkurencyjność i stabilność sektora bankowego, zmniejszyłaby ryzyko systemowe,

---

1 Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 105.
2 Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 118.

zwiększyłaby podaż i wybór dla konsumentów, a także zapewniłaby szersze możliwości dla bankowości transgranicznej, co zwiększyłoby dostęp do finansowania dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, zmniejszając koszty dla klientów banków, przy czym należy zadbać o to, by fundusze publiczne nie były wykorzystywane do ratowania sektora bankowego; mając na uwadze, że nie zajęto się jeszcze w pełni ryzykiem stwarzanym przez podmioty „zbyt duże, by upaść”;

D. mając na uwadze, że reforma unijnych ram zarządzania kryzysowego i gwarantowania depozytów, skupiająca się zwłaszcza na małych i średnich bankach, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia sektorowi bankowemu w Europie bezpieczeństwa, stabilności i odporności; mając na uwadze, że pełna unia bankowa obejmująca prawdziwy europejski system gwarantowania depozytów stanowi podstawowy warunek gwarantujący zaufanie obywateli do europejskich banków;

E. mając na uwadze, że rozdrobnienie i brak transgranicznej konsolidacji unijnego sektora bankowego wpływają na jego globalną konkurencyjność; mając na uwadze, że zwiększyła się luka rentowności między bankami w UE i USA;

F. mając na uwadze, że silny i zdywersyfikowany sektor bankowy jest kluczem do wzrostu gospodarczego, zwiększenia szans na posiadanie nieruchomości mieszkalnej, promowania inwestycji i tworzenia miejsc pracy, finansowania małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz przedsiębiorstw typu start-up, a także przejścia na gospodarkę ekologiczną i cyfrową;

G. mając na uwadze, że około 80 % zewnętrznego finansowania europejskich przedsiębiorstw pochodzi z banków, a tylko 20 % z rynków kapitałowych; mając na uwadze, że w Stanach Zjednoczonych tylko 30 % kredytów dla przedsiębiorstw pochodzi z banków, podczas gdy 70 % jest finansowanych za pośrednictwem rynków kapitałowych, np. poprzez emisję obligacji korporacyjnych lub akcji;

H. mając na uwadze, że w 2024 r. wartość kredytów zagrożonych w 110 instytucjach podlegających nadzorowi wyniosła 356,1 mld EUR, podczas gdy w drugim kwartale 2015 r. wartość kredytów zagrożonych w 102 instytucjach podlegających nadzorowi wynosiła 988,9 mld EUR, co pokazuje tendencję spadkową, wskutek której obecnie całkowita wartość portfela kredytów zagrożonych jest na poziomie 36 % jego wartości z 2015 r.; mając na uwadze, że konieczne są dalsze wysiłki;

I. mając na uwadze, że w kwietniu 2024 r. PE przyjął stanowisko w sprawie przeglądu ram zarządzania kryzysowego i gwarantowania depozytów;

J. mając na uwadze, że w kwietniu 2024 r. Komisja Gospodarcza i Monetarna PE przyjęła sprawozdanie w sprawie wniosku Komisji dotyczącego ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów;

K. mając na uwadze, że instytucje finansowe w coraz większej mierze polegają na technologii informacyjno-komunikacyjnej (ICT); mając na uwadze, że cyfryzacja finansów daje sektorowi bankowemu ogromne możliwości i przyniosła istotne postępy technologiczne w sektorze bankowym w UE dzięki zwiększeniu wydajności świadczenia usług bankowych i większej chęci do innowacji; mając na uwadze, że wiąże się ona również z wyzwaniami, między innymi w odniesieniu do ochrony danych, ryzyka utraty reputacji, przeciwdziałania praniu pieniędzy i ochrony konsumentów; mając na uwadze, że sektor bankowy UE musi zwiększyć cyberodporność, aby zagwarantować, że systemy ICT będą w stanie przeciwstawić się różnym rodzajom zagrożeń cyberbezpieczeństwa; mając na uwadze, że EBC bada obecnie możliwość ustanowienia cyfrowego euro;

L. mając na uwadze, że banki unijne poradziły sobie ze skutkami rosyjskiej agresji; mając na uwadze, że odgrywają one kluczową rolę w zapewnianiu ciągłego wdrażania i przestrzegania sankcji nałożonych przez UE na Rosję w odpowiedzi na inwazję; mając na uwadze, że konieczna jest dalsza koordynacja, aby uniknąć obchodzenia sankcji;

M. mając na uwadze, że zmiana klimatu, degradacja środowiska i przejście na gospodarkę niskoemisyjną są czynnikami, które należy uwzględnić przy ocenie zagrożeń dla bilansów banków jako źródło ryzyka wpływające potencjalnie na inwestycje we wszystkich regionach i sektorach;

Kwestie ogólne

1. dostrzega postępy osiągnięte w ciągu ostatnich 10 lat dzięki ustanowieniu Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego oraz jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; zauważa, że unia bankowa nie zostanie ukończona bez ustanowienia jej trzeciego filaru – europejskiego systemu gwarantowania depozytów;

2. zwraca się do Komisji o dopilnowanie, by ukończenie unii bankowej i unii rynków kapitałowych pozostało kluczowym priorytetem; podkreśla, że te projekty oferują gospodarstwom domowym i MŚP dostęp do szerszego finansowania, zmniejszają dużą zależność od kredytów bankowych w celu wspierania inwestycji i tworzenia miejsc pracy, zwiększają stabilność finansową, ograniczają skutki pogorszenia koniunktury gospodarczej, wspierają konkurencyjność, zapewniają dodatkowe możliwości inwestycyjne, finansują przejście na gospodarkę ekologiczną i cyfrową oraz uwalniają potencjał wzrostu UE; zauważa, że Komisję wzywa się do tego, by uwzględniła

specyfikę różnych modeli bankowości, a jednocześnie utrzymała równe warunki działania;

3. zwraca uwagę na konieczność przygotowania się na kryzysy w sektorze bankowym, które mogłyby potencjalnie prowadzić do paniki bankowej, tak jak miało to miejsce w marcu 2023 r. w niektórych jurysdykcjach poza UE, oraz na konieczność zapewnienia stabilności depozytów;

4. zwraca uwagę, że cyberodporność jest kluczowym elementem konkurencyjności unijnego sektora bankowego, w szczególności biorąc pod uwagę sytuację geopolityczną i potrzebę utrzymania stabilności finansowej;

5. zauważa, że bardziej zintegrowana unia bankowa pomogłaby zwiększyć odporność unijnego sektora bankowego, poprawić dostęp do kredytów i zmniejszyć koszty; zauważa, że lepsza transgraniczna integracja działalności bankowej zwiększyłaby udział sektora prywatnego w podziale ryzyka i zapewniłaby dywersyfikację na unijnym rynku bankowym; wskazuje, że bardziej zintegrowana unia bankowa niekoniecznie oznacza to samo, co bardziej skonsolidowany rynek bankowy, oraz że istnieją korzyści dla konkurencyjności na zdywersyfikowanym rynku bankowym; podkreśla, że w pełni rozwinięta unia bankowa umożliwi europejskim bankom rozwój i zapewni lepszą pozycję konkurencyjną na arenie międzynarodowej;

6. ubolewa, że zdolność banków UE do finansowania dużych inwestycji jest ograniczona niższą rentownością, która nie wystarcza do zapewnienia ich konkurencyjności; zauważa, że luka rentowności w porównaniu z innymi jurysdykcjami wynika zarówno z czynników strukturalnych, jak i regulacyjnych, i wzywa do dokonania przeglądu w celu usprawnienia ram regulacyjnych; zauważa, że szczególny charakter systemu bankowego UE, który obejmuje dużą liczbę mniejszych banków, wymaga proporcjonalnych rozwiązań, które to uwzględniają i są dostosowane do jego charakterystyki, bez osłabiania stabilności finansowej; jest świadomy ryzyka związanego z podmiotami, które są „zbyt duże, by upaść”;

7. wzywa Komisję, aby oceniła potrzebę opracowania ukierunkowanych ram w unii bankowej w celu wzmocnienia dostępu do finansowania dla MŚP i przedsiębiorstw typu start-up, uznając ich rolę jako fundamentu gospodarki UE;

8. ubolewa, że działalność transgraniczna unijnych banków jest nadal dosyć ograniczona, w szczególności w odniesieniu do udzielania kredytów; wyraża zdanie, że w związku z tym ważne jest ukończenie unii bankowej, aby chronić swobodny przepływ kapitału na w pełni zintegrowanym rynku wewnętrznym;

9. wzywa banki UE, które nadal działają w Rosji, do jak najszybszego opuszczenia rynku rosyjskiego; wzywa instytucje nadzorcze do

dopilnowania, by te banki sprawnie przystąpiły do opuszczania rynku rosyjskiego;

10. zwraca się do Komisji o dalsze analizy, czy utworzenie odrębnej jurysdykcji dla banków UE, których znaczna część działalności ma charakter transgraniczny[1], mogłoby pomóc w dokończeniu budowy unii bankowej, czy też zwiększyłoby to rozdrobnienie sektora bankowego;

11. zauważa, że można rozważyć przegląd ram sekurytyzacji w celu wzmocnienia rynków europejskich oraz wprowadzenie europejskich zabezpieczonych skryptów dłużnych jako instrumentu finansowania z mechanizmem podwójnego regresu dla MŚP na potrzeby finansowania długoterminowego, z należytym uwzględnieniem ryzyka dla stabilności finansowej;

12. podkreśla, że wiedza finansowa ma zasadnicze znaczenie w nowoczesnych gospodarkach, przyczyniając się do odporności systemów bankowych w poszczególnych państwach członkowskich oraz zachęcając do prowadzenia transgranicznej działalności finansowej;

13. podkreśla, że wysoki poziom ochrony konsumentów zwiększy odporność unii bankowej;

14. jest zdania, że Komisja powinna skupić się na aspektach, które przyczyniają się do osiągnięcia celów cyfryzacji, modernizacji, uproszczenia, usprawnienia i zwiększenia konkurencyjności; utrzymuje, że pewność prawa, bezpieczeństwo, przewidywalność i stabilność mają zasadnicze znaczenie dla banków UE, aby mogły prowadzić działalność w korzystnych warunkach;

15. odnotowuje, że oprócz tradycyjnych pożyczek zróżnicowane źródła finansowania mogą być korzystne dla wzrostu UE i konkurencyjności UE oraz dostrzega niskie ryzyko rozwiązań w zakresie finansowania zabezpieczonych aktywami;

16. odnotowuje postępy EBC w zakresie cyfrowego euro oraz dialog parlamentarny prowadzony z EBC na ten temat; rozumie zgłaszane zastrzeżenia, np. w odniesieniu do funkcjonalności offline, biorąc pod uwagę, że transakcje offline zmniejszają widoczność i utrudniają zapobieganie przestępstwom finansowym; przypomina, że cyfrowe euro powinno uzupełniać gotówkę, a nie ją zastępować; uważa decyzję o wprowadzeniu cyfrowego euro za decyzję głównie polityczną, która musi zostać podjęta przez unijnych prawodawców, biorąc pod uwagę jej głęboki potencjalny wpływ na wiele obszarów kompetencji UE, w tym prywatność, ochronę konsumentów, stabilność finansową, politykę finansową i inne obszary, które wykraczają poza ścisłe ramy polityki monetarnej;

---

[1] Sprawozdanie Draghiego, s. 61.

17. ubolewa, że niektóre instytucje finansowe nie zapewniają równowagi płci, zwłaszcza w organach zarządzających; podkreśla, że równowaga płci w zarządach i wśród pracowników przynosi zarówno korzyści społeczne, jak i gospodarcze; apeluje do instytucji finansowych, aby regularnie aktualizowały swoje polityki różnorodności i włączenia społecznego oraz aby pomagały promować zdrową kulturę pracy, w której priorytetowo traktuje się inkluzywność; apeluje do podmiotów prywatnych i publicznych, aby przeciwdziałały brakowi różnorodności i równowagi płci w organach zarządzających instytucji finansowych;

Nadzór

18. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia przez współprawodawców nowego pakietu bankowego wdrażającego standardy Bazylea III w UE; zwraca uwagę na brak jasności co do wdrażania standardów Bazylea III w niektórych innych jurysdykcjach oraz na potencjalne ryzyko dla równych warunków działania na szczeblu międzynarodowym; podkreśla, że Komisja powinna ocenić, czy ukierunkowane zmiany mogłyby pomóc w utrzymaniu międzynarodowej konkurencyjności banków UE bez osłabiania ich odporności; przypomina, że w akcie delegowanym w sprawie daty rozpoczęcia stosowania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego przesunięto datę rozpoczęcia stosowania nowych ram ryzyka rynkowego o jeden rok na 1 stycznia 2026 r.; wzywa Komisję do oceny, czy decyzje w sprawie równoważności podjęte z jurysdykcjami, które nie wdrażają standardów Bazylea III, wymagają przeglądu w celu zachowania stabilności finansowej sektora finansowego UE;

19. dostrzega nasilające się zjawisko zamykania oddziałów banków, które rodzi ryzyko tworzenia się „pustyni bankowej” w niektórych regionach, co ma szczególnie negatywny wpływ na obywateli znajdujących się w trudnej sytuacji, którzy nie mają dostępu cyfrowego; podkreśla kluczową rolę, jaką mniejsze banki odgrywają w zapewnianiu dostępu do podstawowych usług bankowych, zwłaszcza na obszarach wiejskich i oddalonych, wspierając w ten sposób gospodarstwa domowe, MŚP i gospodarki lokalne; zauważa, że wysokie koszty nadzoru i obciążenia regulacyjne mogą stanowić poważne wyzwanie dla mniejszych banków; podkreśla potrzebę stosowania w nadzorze bankowym zasady proporcjonalności, tak aby intensywność regulacji była dostosowana do wielkości, profilu ryzyka i modelu biznesowego podmiotów przy jednoczesnym uwzględnieniu zasadniczej roli terytorialnej mniejszych banków i ich specyfiki.

20. przypomina, że pakiet bankowy obejmuje wiele mandatów dla Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego; wzywa Europejski Urząd Nadzoru Bankowego do przestrzegania tych mandatów;

21. zauważa, że nawet w obowiązujących ramach regulacyjnych sektor bankowy wykazał swoją odporność podczas zdarzeń rynkowych w

ostatnich latach oraz że średni współczynnik kapitału podstawowego Tier I utrzymywał się na wysokim poziomie, wynoszącym 15,81%;

22. zauważa, że wskaźnik kredytów zagrożonych utrzymywał się na stabilnym poziomie 2,30%, a wskaźnik pokrycia wypływów netto na poziomie 159,39%;

23. odnotowuje różne poziomy ekspozycji na kredyty zagrożone oraz przypomina, że istnieją państwa członkowskie, w których poziomy ekspozycji są na poziomie 1 % lub nawet mniej, podczas gdy w innych państwach członkowskich poziomy ekspozycji przekraczają 4 %; uważa, że wysiłki na rzecz zmniejszenia ekspozycji europejskich banków na tego rodzaju kredyty powinny być kontynuowane jako dobra praktyka zarządzania ryzykiem;

24. podkreśla, że niekorzystne warunki makroekonomiczne, przeszkody geopolityczne i szybki rozwój usług płatności odroczonych mogą prowadzić do pogorszenia jakości aktywów i wpływać na poziom kredytów zagrożonych w przyszłości; podkreśla zatem, że ważne jest ostrożne zarządzanie ryzykiem i tworzenie odpowiednich rezerw;

25. zauważa, że obecny poziom rentowności sektora bankowego może stanowić okazję do zwiększenia buforów makroostrożnościowych i pomóc w utrzymaniu odporności sektora bankowego; zachęca Komisję do dalszej analizy tej opcji i do starannej oceny sposobu przeglądu ram makroostrożnościowych, biorąc pod uwagę potencjalny wpływ na wymogi kapitałowe i potrzebę równych warunków konkurencji z innymi jurysdykcjami;

26. zwraca uwagę, że sektor bankowy odgrywa pewną rolę we wspieraniu przejścia na cyfrową i neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla gospodarkę, w ukierunkowywaniu środków na energię ze źródeł odnawialnych oraz we wspieraniu realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu i unijnego prawa o klimacie;

27. zauważa, że EBC uwzględnia w swoich praktykach nadzorczych ryzyko finansowe związane z klimatem i środowiskiem oraz ściśle monitoruje coraz większe ryzyko fizyczne i ryzyko związane z transformacją;

28. z zadowoleniem przyjmuje pomysł zwiększenia kapitału wysokiego ryzyka i odblokowania kapitału na finansowanie szybko rozwijających się przedsiębiorstw w UE; odnotowuje zobowiązanie przewodniczącej Ursuli von der Leyen do przedstawienia środków absorbujących ryzyko, aby ułatwić bankom komercyjnym, inwestorom i przedsiębiorstwom venture capital finansowanie przedsiębiorstw na etapie dynamicznego wzrostu[1]; podkreśla, że należy to uczynić w sposób, który nie stwarza ryzyka systemowego lub pokusy nadużycia;

---

[1] Ursula von der Leyen „Wybór Europy: Wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej 2024–2029”, s. 11.

29. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie Urzędu ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu, gdyż umożliwi to skuteczniejszą walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu dzięki bezpośredniemu nadzorowi nad określonymi podmiotami finansowymi, lepszej współpracy, lepszemu przepływowi informacji między organami krajowymi oraz lepszej koordynacji między organami egzekwującymi sankcje w państwach członkowskich, aby przyczynić się do wypełnienia luk we wdrażaniu ukierunkowanych sankcji;

30. podkreśla, że należy zwiększyć odporność pośredników finansowych niebędących bankami, w tym za pomocą specjalnych narzędzi regulacyjnych i nadzorczych; zwraca uwagę, że takie środki muszą gwarantować bezpieczeństwo systemu finansowego i leżeć w najlepszym interesie klienta; z zadowoleniem przyjmuje konsultacje Komisji na temat polityki makroostrożnościowej dla pośredników finansowych niebędących bankami; popiera zalecenie Eurosystemu dotyczące wprowadzenia ogólnosystemowych testów warunków skrajnych w celu identyfikowania i ilościowego określania ryzyka dla odporności rynków podstawowych; zwraca się do Komisji o zbadanie, czy istnieją jakiekolwiek luki w zestawie narzędzi nadzorczych, w tym w odniesieniu do potencjalnych kryzysów płynnościowych i skutków dla ryzyka systemowego;

31. zauważa, że kryptoaktywa stwarzają nowe wyzwania i możliwości dla systemu finansowego, ale również stanowią dla niego ryzyko, co wymaga uwagi ze strony krajowych organów nadzoru, Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego i Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego;

Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja

32. przypomina, że stanowisko przyjęte przez Parlament w kwietniu 2024 r. w sprawie ram zarządzania kryzysowego i gwarantowania depozytów zapewnia bardziej spójne podejście we wszystkich państwach członkowskich do stosowania instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz ochrony depozytów, aby zwiększyć stabilność finansową, ochronę podatników i zaufanie deponentów; zwraca uwagę, że małe banki mają określoną specyfikę, która może uzasadniać proporcjonalne podejście; podkreśla, że właściwe organy europejskie i krajowe powinny dysponować odpowiednimi i wystarczającymi narzędziami, aby skutecznie reagować na upadki banków i chronić stabilność finansową, oraz że banki muszą działać w skutecznym otoczeniu regulacyjnym sprzyjającym ich rozwojowi;

33. podkreśla znaczenie utrzymania zasady, że w przypadku upadłości banku straty ponoszą w pierwszej kolejności jego akcjonariusze i wierzyciele; podkreśla, że należy unikać sięgania po pieniądze podatników, co wciąż jest jednym z kluczowych wniosków wyciągniętych ze światowego kryzysu finansowego; podkreśla, że

bail-in akcjonariuszy i wierzycieli musi pozostać głównym źródłem finansowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i że dopiero po jego wyczerpaniu można skorzystać ze źródeł finansowanych przez sektor;

34. przypomina, że wystarczający minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych ma kluczowe znaczenie dla wiarygodnych ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz dla zapewnienia organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wystarczającej elastyczności, aby skutecznie stosować strategie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji niezbędne w konkretnej sytuacji kryzysowej; podkreśla, że ten minimalny wymóg powinien być wystarczający do skutecznego wdrożenia wszelkich strategii restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zawartych w planie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banku; przypomina, że ramy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinny unikać nadmiernych wzrostów w ramach kalibracji MREL i nieproporcjonalnych wkładów na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

35. podkreśla, że jeśli zobowiązania kwalifikowalne banku są emitowane dla inwestorów spoza UE, umorzenie lub przekształcenie tych zobowiązań powinno być możliwe do wyegzekwowania w pełnym zakresie, aby zapewnić skuteczne stosowanie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

36. zauważa, że należy unikać wszelkiego wykorzystywania pieniędzy podatników na potrzeby restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, w tym na potrzeby wsparcia płynności, zgodnie z zasadami odpowiedzialności budżetowej i społecznej oraz dyscypliny rynkowej;

37. przypomina, że po wdrożeniu decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banki muszą nadal wypełniać swoje zobowiązania i wykonywać swoje zasadnicze funkcje;

38. przypomina, że należy wyjaśnić rolę EBC jako dostawcy płynności w przypadku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, z należytym uwzględnieniem odpowiednich gwarancji i mandatu EBC;

39. zwraca uwagę na zapowiedź SRB, że zwiększy swoje zdolności do podejmowania działań z zakresu egzekwowania prawa, aby wyeliminować istotne przeszkody dla przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; domaga się, aby na koniec każdego cyklu planowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji publikowano zanonimizowany wykaz zidentyfikowanych przeszkód dla przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz działań podjętych w celu ich wyeliminowania;

40. z zadowoleniem przyjmuje przegląd strategiczny „SRM Vision 2028” [Wizja jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji 2028] zainicjowany przez SRB w celu określenia jego

długoterminowych celów, sprostania nowym wyzwaniom i dalszego zacieśnienia współpracy z krajowymi organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i innymi zainteresowanymi stronami; zwraca w szczególności uwagę, że SRB zamierza zidentyfikować obszary, w których jeszcze skuteczniej można włączyć kwestie zrównoważonego rozwoju do codziennych operacji i podstawowej działalności; podkreśla potrzebę zapewnienia wydajności i opłacalności we wdrażaniu nowej strategii;

41. z zadowoleniem przyjmuje plan SRB mający na celu usprawnienie rocznego cyklu planowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, aby zapewnić coraz większą skuteczność tego procesu i położyć większy nacisk na testowanie możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz na operacjonalizację strategii restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

42. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; apeluje o pełną ratyfikację przez wszystkie państwa członkowskie umowy zmieniającej Porozumienie ustanawiające EMS, w tym o ustanowienie wspólnego zabezpieczenia dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

43. podkreśla potrzebę podjęcia dodatkowych wysiłków w celu zapewnienia pełnej możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wszystkich banków objętych zakresem stosowania mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; przypomina, że zapewnienie możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie może być traktowane jako „ruchomy cel”, i w związku z tym wzywa do większej standaryzacji i harmonizacji oceny możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; niemniej jednak przypomina o ważnej roli, jaką odgrywają krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w ocenie możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

Gwarantowanie depozytów

44. podkreśla, że wniosek Komisji w sprawie ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów został opublikowany w 2015 r. oraz że od tego czasu sytuacja uległa znacznej zmianie;

45. przypomina, że stanowisko Komisji Gospodarczej i Monetarnej PE w sprawie europejskiego systemu gwarantowania depozytów zostało przyjęte w kwietniu 2024 r.; zauważa, że stanowisko to różni się od wniosku Komisji z 2015 r. i że przyjęto w nim nowe podejście; oczekuje na negocjacje w sprawie europejskiego systemu gwarantowania depozytów i zachęca Radę do osiągnięcia postępów w tym zakresie;

46. zauważa, że krajowe systemy gwarantowania depozytów zostały wprowadzone z powodzeniem i w wielu przypadkach dowiodły swojej funkcjonalności; podkreśla, że należy uwzględniać specyfikę krajową i że należy utrzymać dobrze funkcjonujące systemy dla mniejszych banków, istniejące już w niektórych państwach członkowskich, np. systemy ochrony instytucjonalnej, w sposób, który zagwarantuje równe warunki działania w całej unii bankowej;

°

° °

47. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, Jednolitej Radzie ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji oraz Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego.